Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. Guțan Vitalie)
Dosarul nr. 2ri-472/25 (2-19113897-02-2ri-20092024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

05 februarie 2026 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Ghedrovici Nicolae şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art.426 CPC RM, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, în baza recursului și a referinței, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților, recursul declarat declarat de administratorul insolvabilității ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” Crețu Ion împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 02 august 2024, în cauza de insolvabilitate ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, la cererea administratorului insolvabilității Crețu Ion privind constatarea faptului cu valoare juridică,

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

<u>Obiectul acţiunii, circumstanţele cauzei.</u>

Creditorul SA ”Parcul de Autobuze din Bălţi” a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul ÎS ”Staţiunea TehnologicoExperimentală Codrul”.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 10.07.2013, s-a admis spre examinare cererea introductivă, s-a pus sub observaţie debitorul, s-a desemnat în funcţie administratorul provizoriu, s-au aplicat măsurile de asigurare, s-a obligat administratorul provizoriu să prezinte instanţei un raport cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate.

Prin hotărârea Curţii de Apel Chişinău din 02.10.2013, s-a constatat insolvabilitatea şi s-a intentat procesul de insolvabilitate faţă de ÎS ”Staţiunea TehnologicoExperimentală Codrul” (IDNO: 1008600059490, sediul: mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, 14), iar în funcţia de administrator al insolvabilităţii a fost desemnat Lungu Marcel, deţinător al certificatului de instruire profesională nr. 13181 din 05.05.2009.

Prin hotărârea Curţii de Apel Chişinău din 26.06.2014, s-a aprobat hotărârea adunării creditorilor ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” din 18.06.2014 (proces-verbal din 18.06.2014), s-a confirmat planul procedurii de restructurare a ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, s-a încetat procedura de restructurare cu aplicarea Planului faţă de ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, iar în calitate de administrator al insolvabilităţii pe perioada executării planului procedurii de restructurare s-a desemnat Marcel Lungu, deţinător al certificatului de instruire profesională nr. 13181 din 05.05.2009.

La 16.06.2016, administratorul insolvabilității Lungu Marcel a înaintat instanței de insolvabilitate cerere privind constatarea faptului cu valoare juridică (f.d. 1-43, vol. XVI).

În motivarea cererii, administratorul insolvabilității a invocat că, potrivit cap. 2.2. al Planului procedurii de restructurare, în masa debitoare a întreprinderii sunt incluse bunuri imobile, care au o legătură fixă cu pământul, dar care nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile.

Astfel, în baza Hotărârii Guvernului nr.761 din 24 iunie 2008 ”Cu privire la optimizarea infrastructurii sferei ştiinţei şi inovării din sectorul agroalimentar”, ÎS ”Institutul Naţional pentru Viticultură şi Vinificaţie”, ÎS ”Institutul de Cercetări în Pomicultură” şi IP ”Centrul pentru Culturi Nucifere” au fost contopite (fuzionate) în IP ”Institutul Ştiinţifico-Practic de Horticultura şi Tehnologii Alimentare”.

La rândul său, IP ”Institutul Ştiinţifico-Practic de Horticultura şi Tehnologii Alimentare” a fondat trei întreprinderi de stat din domeniu, şi anume: ÎS ” Staţiunea Tehnologico-Experimentală Vierul Codrul”; ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală 2 Vierul”; ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală de Procesare a Fructelor şi Legumelor Consrv-E”.

Întru executarea hotărârii Guvernului nr.761 din 24 iunie 2008, prin ordinul nr. 01 din 01 decembrie 2008, emis de directorul general al IP ”Institutul Ştiinţifico-Practic de Horticultură şi Tehnologii Alimentare”, s-a decis: fondarea ÎS ”STE Codrul” cu sediul în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, 14, în baza patrimoniului destinat activităţii economice a fostei ÎS ”Institutul de Pomicultură” şi a IP ”Centrul pentru Culturile Nucifere” cu capitalul social de 5 000 000 lei.

Potrivit extrasului din Registrul mijloacelor fixe proprietate a ÎS ”STE Codrul” primite ca patrimoniu prin succesiune conform Anexei nr. 1 la actul de predare-

primire a mijloacelor fixe din 07.08.2009, conform hotărârii Guvernului nr. 761 din 24.06.2008 și ordinului Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare nr.128 din 07.07.2008, la moment sunt 6 construcţii neînregistrate pe adresa mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, 14.

În vederea executării Planului procedurii de restructurare, administratorul insolvabilităţii a iniţiat procedura de măsurare a bunurilor neînregistrate: o clădire administrativă şi cinci clădiri agricole agroindustriale, care se află pe terenul cu nr. cadastral: 0131124296, situate în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, 14, iar SRL ”Lexincad” a întocmit dosarul tehnic privind inventarierea bunului imobil, care la 24.05.2016 a fost recepţionat de către ÎS ”Cadastru”.

În urma efectuării lucrărilor cadastrale de măsurare a construcţiilor neînregistrate, sa stabilit că urmează a fi înregistrate următoarele construcţii aflate pe adresa mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, 14: nr. 01 - clădire administrativă cu suprafaţa 298,8 m2 ; nr. 02 - clădire agricolă, agroindustrială cu suprafaţa 681,8 m2 ; nr. 03 - clădire agricolă agroindustrială cu suprafaţa 223,8 m2 ; nr. 04 - clădire agricolă, agroindustrială cu suprafaţa 285,2 m2 ; nr. 05 - clădire agricolă, agroindustrială cu suprafaţa de 348,9 m2 ; nr. 06 - clădire agricolă, agroindustrială cu suprafaţa 900,5 m2.

Potrivit alin. (17) art. 117 al Legii insolvabilităţii, bunul din masa debitoare neînscris în registrul public se înregistrează în temeiul unei încheieri a instanţei de insolvabilitate, emisă în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii cererii administratorului insolvabilităţii/lichidatorului de constatare a faptului cu valoare juridică.

Astfel, pentru a executa prevederile Planului procedurii de restructurare şi cele ale Legii insolvabilităţii, este necesar de a constata faptul cu valoare juridică prin recunoaşterea dreptului de proprietate al ÎS ”STE Codrul” asupra imobilelor respective, cu dispunerea ÎS ”Cadastru” să atribuie numerele cadastrale respective conform dosarului tehnic privind inventarierea bunului imobil întocmit de SRL ”Lexincad”.

Solicită administratorul insolvabilității:

1) A admite prezentul demers;

2) A constata faptul cu valoare juridică şi a recunoaşte dreptul de proprietate al ÎS ”STE Codrul” asupra imobilelor:

- nr. 01 - construcţie cu suprafaţa 298,8 m2 ;
- nr. 02 – construcţie cu suprafaţa 681,8 m2 ;
- nr. 03 - construcţie cu suprafaţa 223,8 m2 ;
- nr. 04 – construcţie cu suprafaţa 285,2 m2 ;
- nr. 05 - construcţie cu suprafaţa 348,9 m2 ;
- nr. 06 - construcţie cu suprafaţa 900,5 m2 ; situate în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, 14;

3) A explica că încheierea privind constatarea faptului cu valoare juridică serveşte temei pentru ÎS ”Cadastru” ca să înregistreze în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate al ÎS ”STE Codrul” asupra bunurilor imobile menţionate în pct. 2, cu 3 atribuirea numerelor cadastrale conform Dosarului tehnic privind inventarierea bunului imobil, întocmit de SRL ”Lexincad”, recepţionat de ÎS ”Cadastru” la 24.05.2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2016, s-a admis demersul administratorului insolvabilității și s-a constatat faptul cu valoare juridică cu recunoașterea dreptului de proprietate al ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” asupra următoarelor bunurilor imobile:

- nr. 01 - construcţie (clădire administrativă) cu suprafaţa 298,8 m2 ;
- nr. 02 – construcţie (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafaţa 681,8 m2 ;
- nr. 03 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafaţa 223,8 m2 ;
- nr. 04 – construcţie (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafaţa 285,2 m2 ;
- nr. 05 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafaţa 348,9 m2 ;
- nr. 06 – construcţie (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafaţa 900,5 m2 ;

situate în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, 14, pe terenul cu nr. cadastral 0131124296 (f.d. 48-51, vol. XVI).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23.11.2016, s-au admis recursurile declarate de Grincu Olesi, SA ”Parcul de Autobuze din Bălți” și IP ”Institutul ȘtiințificoPractic de Horticultură și Tehnologii Alimentare”, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2016 și s-a restituit pricina la rejudecare în instanța de insolvabilitate în același complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017, a fost destituit Lungu Marcel din funcția de administrator al insolvabilității ÎS ”Stațiunea TehnologicoExperimentală Codrul” în planului procedurii de restructurare și a fost desemnat în calitate de administrator a insolvabilității Gherman Andrei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, cauza privind derularea procesului de insolvabilitate față de ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” a fost transmisă pentru examinare instanței competente – Judecătoriei Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 18 noiembrie 2019, s-a admis cererea administratorului autorizat Gherman Andrei de demisie din funcția de administrator al insolvabilității ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în planului procedurii de restructurare și s-a desemnat în această funcție Mamaliga Vitalii, deținătorul autorizației nr. 119 din 14.01.2015.

La 28.01.2022, administratorul insolvabilității Mamaliga Vitalii a înaintat cerere privind fixarea ședinței de rejudecare a cererii privind constatarea faptului cu valoare juridică depusă la 16.06.2016.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21 septembrie 2023, s-a admis cererea administratorului autorizat Mamaliga Vitalii de demisie din funcția de administrator al insolvabilității ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” și s-a desemnat în această funcție – Crețu Ion, deținătorul autorizației nr. 191 din 23.02.2015.

La 30.11.2023, administratorul insolvabilității Crețu Ion a depus cerere concretizată privind constatarea faptului cu valoare juridică.

În motivarea cererii concretizate, administratorul insolvabilității a invocat că, în fapt, în baza Hotărârii Guvernului nr.761 din 24.06.2008 ”Cu privire la optimizarea infrastructurii sferei ştiinţei şi inovării din sectorul agroalimentar”, ÎS ”Institutul Naţional pentru Viticultură şi Vinificaţie”, ÎS ”Institutul de Cercetări în Pomicultură” şi IP ”Centrul pentru Culturi Nucifere” au fuzionat în IP ”Institutul Ştiinţifico-Practic de Horticultură şi Tehnologii Alimentare”.

La rândul său, IP ”Institutul Ştiinţifico-Practic de Horticultură şi Tehnologii Alimentare” a fondat trei întreprinderi de stat din domeniu şi anume: ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Vierul” şi ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală de Procesare a Fructelor şi Legumelor Conserv-E”.

În scopul executării Hotărârii Guvernului nr.761 din 24.06.2008, prin Ordinul nr.01 4 din 01.12.2008, emis de directorul general al IP ”Institutul Ştiinţifico-Practic de Horticultură şi Tehnologii Alimentare”, s-a decis fondarea ÎS ”STE Codrul” cu sediul în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr.14, în baza patrimoniului destinat activităţii economice a fostei ÎS ”Institutul de Pomicultură” şi a IP ”Centrul pentru Culturi Nucifere”, cu capitalul social de 5 000 000 lei.

Potrivit Extrasului din Registrul mijloacelor fixe proprietate a ÎS ”STE Codrul” primite ca patrimoniu prin succesiune conform Anexei nr. 1 la Actul de predare-primire a mijloacelor fixe din 07.08.2009, conform Hotărârii Guvernului nr.761 din 24.06.2008 şi Ordinului Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare nr.128 din 07.07.2008, s-a stabilit că sunt 6 construcţii neînregistrate pe adresa mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr.14.

În contextul îndeplinirii de către administratorul insolvabilităţii Creţu Ion a atribuţiilor de inventariere a patrimoniului întreprinderii, s-a constatat că în evidenţa contabilă a ÎS ”STE Codrul” se află construcţii amplasate pe terenul cu nr. cadastral 0131124296, situat în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr.14, care însă nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile, şi anume:

. nr. 01 - construcţie (clădire administrativă), cu suprafaţa de 298,8 m2 ;

. nr. 02 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială), cu suprafaţa de 681,8 m2 ;

. nr. 03 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială), cu suprafaţa de 223,8 m2 ;

. nr. 04 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială), cu suprafaţa de 285,2 m2 ;

. nr. 05 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială), cu suprafaţa de 348,9 m2 ;

. nr. 06 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială), cu suprafaţa de 900,5 m2;

Prin hotărârea adunării creditorilor ÎS ”STE Codrul” din 18.06.2014 s-a votat Planul procedurii de restructurare.

Potrivit cap. 2.2 din Planul procedurii de restructurare a ÎS ”STE Codrul”, în masa debitoare a întreprinderii sunt incluse bunuri imobile, care au o legătură fixă cu pământul, dar care nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile.

Prin Hotărârea Curţii de Apel Chișinău din 26.06.2014, s-a confirmat Planul procedurii de restructurare în privinţa ÎS ”STE Codrul”, menţinută prin deciziile Curţii Supreme de Justiţie din 09.07.2014 şi din 03.09.2014.

Se reţine că Planul procedurii de restructurare confirmat de instanţa de insolvabilitate la 26.06.2014 prin prisma art. 208 alin. (3) al Legii insolvabilităţii, are efectul unei hotărâri judecătoreşti irevocabile.

În scopul identificării bunurilor supuse înregistrării, de către SRL ”Lexincad” a fost întocmit dosarul tehnic privind inventarierea bunului imobil, care la 24.05.2016 a fost recepţionat de către ÎS ”Cadastru”. În urma efectuării lucrărilor cadastrale de măsurare a construcţiilor s-au concretizat suprafaţele şi amplasarea construcţiilor neînregistrate.

Potrivit alin. (13) art. 117 al Legii insolvabilităţii, înregistrarea bunului se face în temeiul unei încheieri a instanţei de insolvabilitate, emisă în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii cererii administratorului insolvabilităţii/lichidatorului de constatare a faptului cu valoare juridică.

Conform lit. a) alin. (l) art. 280 CPC, instanţa judecătorească examinează în procedură specială pricini/cauze cu privire la: constatarea faptelor care au valoare juridică.

Potrivit lit. h) alin. (2) art. 281 CPC, instanţa judecătorească constată faptele de care depinde apariţia, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice şi ale organizaţiilor, printre care şi faptul juridic privitor ”la posesiunea, folosinţa şi dispoziţia unui bun imobil în drept de proprietate”.

Conform art. 289 Cod civil (în vigoare la data depunerii cererii), prevederile referitoare la bunurile imobile şi mobile se aplică în modul corespunzător şi drepturilor reale asupra acestor bunuri.

Conform art. 290 alin. (1) Cod civil (în vigoare la data depunerii cererii), dreptul de 5 proprietate şi alte drepturi reale asupra bunurilor imobile, grevările

acestor drepturi, apariţia, modificarea şi încetarea lor sunt supuse înregistrării de stat.

Prin prisma prevederilor legale sus-menţionate, în scopul gestionării eficiente a construcţiilor aflate în patrimoniul întreprinderii, precum şi obţinerii de venituri pentru realizarea planului de restructurare, se impune constatarea faptului cu valoare juridică privind apartenenţa dreptului de proprietate a ÎS ”STE Codrul” asupra construcţiilor enumerate supra, cu dispunerea înregistrării acestora în Registrul bunurilor imobile.

Neînregistrarea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile menţionate în prezenta cerere, respectiv lipsa valorificării corespunzătoare a bunurilor aflate în patrimoniul întreprinderii, lipseşte ÎS ”STE Codru” de obţinerea veniturilor şi respectiv, conduce la imposibilitatea atingerii scopului procedurii de insolvabilitate a ÎS ”STE Codrul”, care constă în redresarea economică a întreprinderii debitoare şi stingerea integrală a creanţelor faţă de creditori.

Conform art. 1 alin. (1) al Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat şi întreprinderea municipală, întreprinderea de stat este persoana juridică care desfăşoară activitate de întreprinzător în baza bunurilor proprietate de stat transmise ei în administrare şi/sau ca aport în capitalul social şi în baza proprietăţii obţinute de aceasta în rezultatul activităţii economico-financiare.

Iar conform art. 3 alin. (1) al Legii nr.246/2017, bunurile întreprinderii de stat/ municipale se constituie din bunurile domeniului privat al statului/unităţii administrativteritoriale/unităţii teritoriale autonome Găgăuzia depuse ca aport în capitalul social al întreprinderii şi bunurile obţinute ca rezultat al activităţii desfăşurate şi aparţin acesteia cu drept de proprietate.

Aplicând normele enunţate raportului din speţă, rezultă cu certitudine că ÎS ”STE Codrul” este îndreptăţită să pretindă la efectiva administrare a drepturilor sale asupra unor construcţii aflate în proprietate, administrare care nu poate fi realizată în lipsa înregistrării acestora în registrul constitutiv.

Conform art. 5 alin. (1-3) al Legii cu privire la actele normative, (1) în funcţie de caracterul lor, normele juridice se împart în generale, speciale şi derogatorii. (2) Normele juridice generale sunt aplicabile fie tuturor raporturilor sociale sau subiecţilor de drept, fie unor categorii de raporturi sau de subiecţi, fără a-şi pierde caracterul de generalitate. (3) Normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecţi strict determinaţi.

Având în vedere că până în prezent aceste construcţii nu sunt încă înregistrate în Registrul bunurilor imobile, iar persoana care solicită înscrierea bunurilor în Registru este o întreprindere aflată în stare de insolvabilitate, înregistrarea urmează a fi efectuată anume potrivit art. 117 alin. (13) al Legii insolvabilităţii, ca normă specială.

Totodată, conform art. 5 alin. (3) enunţul II din Legea cu privire la actele normative, în caz de divergentă între o normă generală si o normă specială, care se conţin în acte normative de acelaşi nivel, se aplică norma specială.

În speţă, Legea insolvabilităţii este o lege specială în raport cu Legea cadastrului bunurilor imobile în privinţa înregistrării unor construcţii neînregistrare în Registrul bunurilor imobile, fapt pentru care urmează a fi aplicată cu prioritate.

Poziţia menţionată este confirmată de Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr. 2 din 24.03.2014 cu privire la aplicarea în practicajudiciară a Legii insolvabilităţii, care în pct. 2.2 stabileşte ”ca litigii ce se referă la masa debitoare se vor judeca: cererile de constatare a faptului cu valoare juridică în temeiul art. 117 alin. (13) din lege. Se va reţine că pentru vânzarea bunului din masa debitoare care nu este înscris în registrul public este necesară înscrierea lui în registru, potrivit unei proceduri stabilite. În acest caz, administratorul insolvabilităţii/lichidatorul urmează să se adreseze în instanţa de insolvabilitate cu o cerere de constatare a faptului cu valoare juridică.

Relevant la caz este şi faptul că, iniţial norma ce prevede înregistrarea bunului în 6 temeiul încheierii instanţei de insolvabilitate era expusă de legiuitor la art. 117 alin. (17) din Legea insolvabilităţii.

Prin Legea nr.141 din 16.07.2020 pentru modificarea Legii insolvabilităţii nr.149/2012, intrată în vigoare la 14.09.2020, legiuitorul a operat modificări considerabile la cuprinsul Legii insolvabilităţii, modificând inclusiv şi articolul 117 alin. (17), prin expunerea acestuia deja la alin. (13) din acelaşi articol, însă cu exact acelaşi conţinut.

Prin urmare, legiuitorul în mod expres şi-a reconfirmat voinţa de a reglementa în cuprinsul Legii insolvabilităţii o procedură specială privind înregistrarea în RBI a bunurilor neînregistrate ce aparţin societăţilor aflate în stare de insolvabilitate şi derogatorie de la dreptul comun în materia înregistrării acestora pe cale administrativă.

Complementar, consideră relevant să evidenţieze că ÎS ”STE Codrul” se află în proces de insolvabilitate de o perioadă îndelungată de timp în care creditorii validaţi ai acesteia nu îşi pot încasa creanţele incontestabile, fapt ce poate ridica problema răspunderii statului pentru neachitarea acestor datorii.

La caz, învederează că la 03.04.2007, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a pronunţat Hotărârea în cauza Cooperativa Agricola Slobozia-Hanesei c. Moldovei (Cererea nr. 39745/02) prin care Curtea a statuat, citează: ”în lumina delegării unor funcţii ale statului către ÎS ”Moldtranselectro ” (a se vedea paragraful 17 de mai sus) şi a unui control semnificativ asupra bunurilor ÎS ”Moldtranselectro” (a se vedea paragraful 18 de mai sus), Curtea consideră că statul este responsabil pentru orice datorie a ÎS ”Moldtranselectro” (a se vedea, mutatis mutandis, Mykhaylenky and Others v. Ukraine, nr. 35091/02, 35196/02,

35201/02, 35204/02, 35945/02, 35949/02, 35953/02, 36800/02, 38296/02 şi 42814/02, §§ 41-46, ECHR 2004-Xll). Prin urmare, titlul executoriu în favoarea reclamantului poate fi considerat ca eliberat împotriva statului însuşi. De asemenea, ea reaminteşte că o autoritate de stat nu poate să invoce lipsa fondurilor drept scuză pentru neexecutarea hotărârii judecătoreşti. Fireşte, o întârziere în executarea unei hotărâri ar putea fi justificată de circumstanţe speciale. Totuşi, aceasta nu poate fi astfel, încât să prejudicieze esenţa dreptului protejat conform articolului 6 § 1 al Convenţiei (a se vedea Immobiliare Saffi v. ltaly [GC], nr. 22774/93, § 74, ECHR 1999-V). În această cauză, reclamantul nu trebuia să fie lipsit de beneficiile litigiului soluţionat în favoarea sa".

Mai susține că, recent, CtEDO a pronunţat Hotărârea din 24.10.2023 în cauza SRL "Pomul" şi SRL "Subervin" c. Moldovei (Cererile nr. 14323/13 şi 47663/13), prin care: "Curtea apreciază că intervenţia Agenţiei pentru Proprietatea Publică în calitate de unică autoritate competentă pentru efectuarea vânzării bunului sechestrat al societăţii debitoare şi omisiunea acesteia în acest sens s-au dovedit decisive pentru eşecul procedurii de executare silită în favoarea firmelor solicitante. Prin urmare, Curtea concluzionează că statul trebuie să fie tras la răspundere pentru neexecutarea datoriilor în favoarea companiilor reclamante. Curtea consideră că autorităţile statului nu s-au considerat obligate de a-şi onora datoriile faţă de societăţile reclamante, ci s-au limitat la desfăşurarea unei proceduri de insolvenţă care a dat puţin perspectivă ca datoriile companiilor reclamante să fie executate într-un termen rezonabil.

În lumina jurisprudenţei Curţii Europene menţionate supra, statul nu se poate exonera de răspundere pentru datoriile întreprinderii de stat, fapt ce impune necesitatea constatării pe cale judecătorească a faptului cu valoare juridică privind posesia, folosinţa şi dispoziţia în drept de proprietate asupra construcţiilor nr.01-06, amplasate în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr.14, în scopul valorificării acestora în condiţiile legii şi satisfacerii creanţelor creditorilor.

În contextul celor expuse şi în temeiul art. 117 alin. (13) al Legii insolvabilităţii; art. 85 alin. (1), lit. i), art. 269-270, art. 280 lit. h) - art. 281 Cod de procedură civilă, solicită:

1. Constatarea faptului cu valoare juridică privind posesia, folosinţa şi dispoziţia în drept de proprietate al ÎS "STE Codrul" asupra construcţiilor nr.01 - cu suprafaţa de 298,8 m2 ; nr.02 - cu suprafaţa de 681,8 m2 ; nr.03 - cu suprafaţa de 223,8 m2 ; nr.04 - cu suprafaţa de 285,2 m2 ; nr.05 - cu suprafaţa de 348,9 m2 ; nr.06 - cu suprafaţa de 900,5 m2 , situate în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr. 14.

2. Înregistrarea în Registrul bunurilor imobile, în temeiul încheierii judecătoreşti, a dreptului de proprietate al ÎS "TE Codrul" asupra construcţiilor nr.01 - cu suprafaţa de 298,8 m2 ; nr.02 - cu suprafaţa de 681,8 m2 ; nr.03 - cu

suprafaţa de 223,8 m2 ; nr.04 - cu suprafaţa de 285,2 m2 ; nr.05 - cu suprafaţa de 348,9 m2 ; nr.06 - cu suprafaţa de 900,5 m2 , situate în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr. 14, cu atribuirea numerelor cadastrale conform dosarului tehnic privind inventarierea bunului imobil, întocmit de SRL ”Lexincad”, recepționat de ÎS ”Cadastru” la 24.05.2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 14 martie 2024, s-a admis cererea introductivă depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat; s-a revocat Planul procedurii de restructurare față de ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, număr de identificare de stat și cod fiscal 1008600059490, cu sediul: cu sediul: MD2011, str. Costiujeni, 14, or. Codru, mun. Chișinău, Republica Moldova, confirmat prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2014; s-a trecut la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului debitorului ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” și distribuirii produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului; s-a investit în funcția de lichidator al ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” administratorul autorizat Crețu Ion, deținătorul autorizației nr. 191 din 23.02.2015, cu stabilirea atribuţiilor prevăzute de art. 66 din Legea insolvabilităţii, inclusiv privind valorificarea şi lichidarea masei debitoare.

S-au ridicat toate interdicțiile și sechestrele aplicate de instanțele de judecată sau alte organe abilitate în acest sens prin lege asupra bunurilor din masa debitoare a ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, număr de identificare de stat și cod fiscal 1008600059490, cu sediul: cu sediul: MD-2011, str. Costiujeni, 14, or. Codru, mun. Chișinău, Republica Moldova.

În ședința de judecată reprezentantul lichidatorului ÎS ”Stațiunea TehnologicoExperimentală Codrul”, Crețu Ion, avocatul Leșanu Tudor a susținut integral demersul/cererea și a solicitat admiterea lui în sensul declarat.

Reprezentantul debitorului Ranga Iulia în ședința din 15.05.2024 a menționat că nu se poate expune asupra cererii în lipsa extrasului din Registrul bunurilor imobile, iar în ședința din 10.07.2024 nu s-a prezentat, însă a depus referință asupra tuturor cererilor de constatare a faptelor cu valoare juridică (depuse inițial la 08.04.2016, 16.06.2016 și 22.07.2016), prin care a solicitat respingerea lor. Reprezentantul creditorului SA ”parcul de Autobuze din Bălți”, Cheptea Andrei a susținut demersul și a solicitat admiterea lui.

<u>Soluţia procesuală a instanţei de fond ce constituie obiect al recursului.</u>

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 02 august 2024, s-a respins cererea înaintată de lichidatorul ÎS ”Stațiunea TehnologicoExperimentală Codrul”, Crețu Ion privind constatarea faptului cu valoare juridică, ca fiind neîntemeiată.

<u>Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.</u>

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond, la 26 august 2024, administratorul insolvabilității ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” Crețu Ion a declarat recurs împotriva încheierii primei instanţe, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea să fie admisă în sensul formulat.

În motivarea recursul recurentul a reiterat motivele de fapt și de drept indicate în cererea înaintată în instanța de insolvabilitate.

Totodată a adăugat că, instanța de fond a interpretat eronat modalitatea de transmitere a bunurilor imobile.

În acest sens, recurentul susține că cele șase clădiri litigioase nu au fost oferite spre simplă folosință sau gestiune, ci au fost incluse direct în capitalul social al întreprinderii la momentul fondării acesteia, conform Anexei nr. 1 la Actul de predare-primire din 07.08.2009. Prin urmare, se consideră că prima instanță a încălcat vădit prevederile Legii nr. 246/2017, care stipulează expres că bunurile depuse ca aport în capitalul social aparțin întreprinderii de stat cu drept de proprietate.

A mai indicat recurentul că judecătorul de fond a comis o contradicție logică și juridică majoră în textul deciziei sale. Deși încheierea atacată recunoaște că aporturile la capitalul social constituie proprietatea unei întreprinderi, instanța a concluzionat în mod impropriu că bunurile în cauză se află doar în gestiune economică.

Astfel, consideră partea recurentă că această interpretare este o veritabilă „invenție contrară legii” și o privare nelegală de proprietate, contrară art. 46 din Constituția Republicii Moldova și art. 1 din Protocolul 1 al CEDO.

În plus, susține recurentul că blocarea înregistrării acestor clădiri afectează direct drepturile creditorilor validați în procesul de insolvabilitate, care sunt privați de posibilitatea de a-și recupera creanțele prin valorificarea patrimoniului debitorului.

În acest context, recurentul a mai invocat jurisprudența CEDO (în special cauzele *Slobozia-Hanesei c. Moldovei* și *SRL Pomul și SRL Subervin c. Moldovei*), subliniind că statul nu se poate exonera de răspundere pentru datoriile întreprinderilor sale și că refuzul de a constata acest fapt cu valoare juridică va atrage, în final, sancționarea Republicii Moldova la nivel european.

Pe cale de consecință, se solicită constatarea faptului cu valoare juridică privind posesia, folosința și dispoziția în drept de proprietate al ÎS „STE Codrul” asupra celor 6 construcții situate în mun. Chișinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr. 14, după cum urmează: construcția nr. 01 (clădire administrativă) cu suprafața de 298,8 m.p.; construcția nr. 02 (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafața de 681,8 m.p.; construcția nr. 03 (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafața de 223,8 m.p.; construcția nr. 04 (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafața de

285,2 m.p.; construcția nr. 05 (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafața de 348,9 m.p. și construcția nr. 06 (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafața de 900,5 m.p.

De asemenea, recurentul solicită dispunerea înregistrării în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate al ÎS „STE Codrul" asupra tuturor imobilelor menționate supra, cu atribuirea numerelor cadastrale respective pe terenul cu numărul cadastral 0131124296.

Instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu propunerea de a depune referință pe marginea acesteia.

În termenul stabilit de instanța de insolvabiliate, reprezentantul intimatului Agenția Proprietăți Publice a prezentat referință asupra recursului, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs cu menținerea încheierii instanței de fond, pe care o consideră legală și întemeiată. (referința anexata la dosar)

<u>Verificarea termenului de declararea a recursului;</u>

Conform art. 8 din aceeaşi lege, hotărârile şi încheierile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunţării/comunicării şi numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunţată la data de 02 august 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 26 august 2024. Colegiul civil constată că recursul a fost depus în termenul legal stabilit de art.8 al Legii insolvabilităţii.

<u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Completul judiciar specializat consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, din următoarele motive.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.424 alin.(1) CPC, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art.427 lit. a) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi ale prezentei legi.

Potrivit art. 5 alin.alin. (3), (5) lit. o), (6)din Legea insolvabilităţii, instanţa pe al cărei rol se află cauza de insolvabilitate examinează din oficiu toate circumstanţele relevante ale cauzei. Instanța de insolvabilitate este investită și cu alte competenţe stabilite de prezenta lege şi de Codul de procedură civilă.În competenţa instanţei de insolvabilitate intră şi controlul judecătoresc asupra activităţii administratorului provizoriu, administratorului insolvabilităţii şi/sau a lichidatorului, procesele şi cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolvabilitate.

Conform art. 26 alin. (1) – (4) Cod procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupunând organizarea procesului astfel încât părțile să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței, precum și instața care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale a cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficinete și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1) şi (2) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Consecvent, şi art. 117 alin. (13) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din

29.06.2012 prevede expres că bunul din masa debitoare neînscris în registrul public se vinde numai după ce administratorul insolvabilităţii/lichidatorul îl înscrie, conform procedurii stabilite, în registrul public respectiv. Înregistrarea bunului se face în temeiul unei încheieri a instanţei de insolvabilitate, emisă în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii cererii administratorului insolvabilităţii/lichidatorului de constatare a faptului cu valoare juridică. Încheierea poate fi contestată de orice persoană interesată. În cazul în care bunul se vinde înainte sau fără a fi înscris în registrul public, obligaţia înregistrării şi cheltuielile aferente, precum şi riscul de constatare a lacunelor la precizarea datelor din registrul public trec în sarcina lichidatorului.

Potrivit prevederilor art. 6 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

În conformitate cu prevederile art. 281 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească constată faptele de care depinde apariţia, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice şi ale organizaţiilor. Iar aliniatul (2) lit. h) stipulează că instanţa judecă cauzele în care i se cere să constate posesiunea, folosinţa şi dispoziţia unui bun imobil în drept de proprietate.

La caz, materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că, prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 10.07.2013, s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă Creditorul SA ”Parcul de Autobuze din Bălţi”, s-a pus sub observaţie debitorul, s-a desemnat în funcţie administratorul provizoriu, s-au aplicat măsurile de asigurare, s-a obligat administratorul provizoriu să prezinte instanţei un raport cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate.

Prin hotărârea Curţii de Apel Chişinău din 02.10.2013, s-a constatat insolvabilitatea şi s-a intentat procesul de insolvabilitate faţă de ÎS ”Staţiunea TehnologicoExperimentală Codrul” (IDNO: 1008600059490, sediul: mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, 14), iar în funcţia de administrator al insolvabilităţii a fost desemnat Lungu Marcel, deţinător al certificatului de instruire profesională nr. 13181 din 05.05.2009.

Prin hotărârea Curţii de Apel Chişinău din 26.06.2014, s-a aprobat hotărârea adunării creditorilor ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” din 18.06.2014 (proces-verbal din 18.06.2014), s-a confirmat planul procedurii de restructurare a ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, s-a încetat procedura de restructurare cu aplicarea Planului faţă de ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, iar în calitate de administrator al insolvabilităţii pe perioada executării planului procedurii de restructurare s-a desemnat Marcel

Lungu, deţinător al certificatului de instruire profesională nr. 13181 din 05.05.2009.

La 16.06.2016, administratorul insolvabilității Lungu Marcel a înaintat instanței de insolvabilitate cerere privind constatarea faptului cu valoare juridică (f.d. 1-43, vol. XVI).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2016, s-a admis demersul administratorului insolvabilității și s-a constatat faptul cu valoare juridică cu recunoașterea dreptului de proprietate al ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” asupra următoarelor bunurilor imobile:

- nr. 01 - construcţie (clădire administrativă) cu suprafaţa 298,8 m2 ;
- nr. 02 – construcţie (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafaţa 681,8 m2 ;
- nr. 03 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafaţa 223,8 m2 ;
- nr. 04 – construcţie (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafaţa 285,2 m2 ;
- nr. 05 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafaţa 348,9 m2 ;
- nr. 06 – construcţie (clădire agricolă, agroindustrială) cu suprafaţa 900,5 m2 ; situate în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, 14, pe terenul cu nr. cadastral 0131124296 (f.d. 48-51, vol. XVI).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23.11.2016, s-au admis recursurile declarate de Grincu Olesi, SA ”Parcul de Autobuze din Bălți” și IP ”Institutul ȘtiințificoPractic de Horticultură și Tehnologii Alimentare”, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2016 și s-a restituit cauza la rejudecare în instanța de insolvabilitate în același complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017, a fost destituit Lungu Marcel din funcția de administrator al insolvabilității ÎS ”Stațiunea TehnologicoExperimentală Codrul” în planului procedurii de restructurare și a fost desemnat în calitate de administrator a insolvabilității Gherman Andrei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, cauza privind derularea procesului de insolvabilitate față de ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” a fost transmisă pentru examinare instanței competente – Judecătoriei Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 18 noiembrie 2019, s-a admis cererea administratorului autorizat Gherman Andrei de demisie din funcția de administrator al insolvabilității ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” în planului procedurii de restructurare și s-a desemnat în această funcție Mamaliga Vitalii, deținătorul autorizației nr. 119 din 14.01.2015. La 28.01.2022, administratorul insolvabilității Mamaliga Vitalii a înaintat cerere

privind fixarea ședinței de rejudecare a cererii privind constatarea faptului cu valoare juridică depusă la 16.06.2016.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21 septembrie 2023, s-a admis cererea administratorului autorizat Mamaliga Vitalii de demisie din funcția de administrator al insolvabilității ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” și s-a desemnat în această funcție – Crețu Ion, deținătorul autorizației nr. 191 din 23.02.2015.

La 30.11.2023, administratorul insolvabilității Crețu Ion a depus cerere concretizată privind constatarea faptului cu valoare juridică.

În motivarea cererii concretizate, administratorul insolvabilității a invocat că, în fapt, în baza Hotărârii Guvernului nr.761 din 24.06.2008 ”Cu privire la optimizarea infrastructurii sferei ştiinţei şi inovării din sectorul agroalimentar”, ÎS ”Institutul Naţional pentru Viticultură şi Vinificaţie”, ÎS ”Institutul de Cercetări în Pomicultură” şi IP ”Centrul pentru Culturi Nucifere” au fuzionat în IP ”Institutul Ştiinţifico-Practic de Horticultură şi Tehnologii Alimentare”.

La rândul său, IP ”Institutul Ştiinţifico-Practic de Horticultură şi Tehnologii Alimentare” a fondat trei întreprinderi de stat din domeniu şi anume: ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală Vierul” şi ÎS ”Staţiunea Tehnologico-Experimentală de Procesare a Fructelor şi Legumelor Conserv-E”.

În scopul executării Hotărârii Guvernului nr.761 din 24.06.2008, prin Ordinul nr.01 din 01.12.2008, emis de directorul general al IP ”Institutul Ştiinţifico-Practic de Horticultură şi Tehnologii Alimentare”, s-a decis fondarea ÎS ”STE Codrul” cu sediul în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr.14, în baza patrimoniului destinat activităţii economice a fostei ÎS ”Institutul de Pomicultură” şi a IP ”Centrul pentru Culturi Nucifere”, cu capitalul social de 5 000 000 lei.

Potrivit Extrasului din Registrul mijloacelor fixe proprietate a ÎS ”STE Codrul” primite ca patrimoniu prin succesiune conform Anexei nr. 1 la Actul de predare-primire a mijloacelor fixe din 07.08.2009, conform Hotărârii Guvernului nr.761 din 24.06.2008 şi Ordinului Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare nr.128 din 07.07.2008, s-a stabilit că sunt 6 construcţii neînregistrate pe adresa mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr.14.

În contextul îndeplinirii de către administratorul insolvabilităţii Creţu Ion a atribuţiilor de inventariere a patrimoniului întreprinderii, s-a constatat că în evidenţa contabilă a ÎS ”STE Codrul” se află construcţii amplasate pe terenul cu nr. cadastral 0131124296, situat în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr.14, care însă nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile, şi anume:

.nr. 01 - construcţie (clădire administrativă), cu suprafaţa de 298,8 m2 ;

. nr. 02 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială), cu suprafaţa de 681,8 m2;

. nr. 03 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială), cu suprafaţa de 223,8 m2;

. nr. 04 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială), cu suprafaţa de 285,2 m2;

. nr. 05 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială), cu suprafaţa de 348,9 m2;

. nr. 06 - construcţie (clădire agricolă, agroindustrială), cu suprafaţa de 900,5 m2

Prin hotărârea adunării creditorilor ÎS ”STE Codrul” din 18.06.2014 s-a votat Planul procedurii de restructurare.

A mai menționat că, potrivit cap. 2.2 din Planul procedurii de restructurare a ÎS ”STE Codrul”, în masa debitoare a întreprinderii sunt incluse bunuri imobile, care au o legătură fixă cu pământul, dar care nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile.

Prin Hotărârea Curţii de Apel Chişinău din 26.06.2014, s-a confirmat Planul procedurii de restructurare în privinţa ÎS ”STE Codrul”, menţinută prin deciziile Curţii Supreme de Justiţie din 09.07.2014 şi din 03.09.2014.

A specificat că Planul procedurii de restructurare confirmat de instanţa de insolvabilitate la 26.06.2014 prin prisma art. 208 alin. (3) al Legii insolvabilităţii, are efectul unei hotărâri judecătoreşti irevocabile.

Astfel, reiterat că, în scopul identificării bunurilor supuse înregistrării, de către SRL ”Lexincad” a fost întocmit dosarul tehnic privind inventarierea bunului imobil, care la 24.05.2016 a fost recepţionat de către ÎS ”Cadastru”. Iar, în urma efectuării lucrărilor cadastrale de măsurare a construcţiilor s-au concretizat suprafaţele şi amplasarea construcţiilor neînregistrate.

Prin urmare, invocînd art. 117 alin. (13) al Legii insolvabilităţii; art. 85 alin. (1), lit. i), art. 269-270, art. 280 lit. h) - art. 281 Cod de procedură civilă, solicită administratorul insolvabilităţii;

1. Constatarea faptului cu valoare juridică privind posesia, folosinţa şi dispoziţia în drept de proprietate al ÎS ”STE Codrul” asupra construcţiilor nr.01 - cu suprafaţa de 298,8 m2 ; nr.02 - cu suprafaţa de 681,8 m2 ; nr.03 - cu suprafaţa de 223,8 m2 ; nr.04 - cu suprafaţa de 285,2 m2 ; nr.05 - cu suprafaţa de 348,9 m2 ; nr.06 - cu suprafaţa de 900,5 m2 , situate în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr. 14.

2. Înregistrarea în Registrul bunurilor imobile, în temeiul încheierii judecătoreşti, a dreptului de proprietate al ÎS ”TE Codrul” asupra construcţiilor nr.01 - cu suprafaţa de 298,8 m2 ; nr.02 - cu suprafaţa de 681,8 m2 ; nr.03 - cu suprafaţa de 223,8 m2 ; nr.04 - cu suprafaţa de 285,2 m2 ; nr.05 - cu suprafaţa de 348,9 m2 ; nr.06 - cu suprafaţa de 900,5 m2 , situate în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, nr. 14, cu atribuirea numerelor cadastrale conform dosarului tehnic

privind inventarierea bunului imobil, întocmit de SRL ”Lexincad”, recepționat de ÎS ”Cadastru” la 24.05.2015.

Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 14 martie 2024, s-a admis cererea introductivă depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat;

- s-a revocat Planul procedurii de restructurare față de ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, număr de identificare de stat și cod fiscal 1008600059490, cu sediul: cu sediul: MD2011, str. Costiujeni, 14, or. Codru, mun. Chișinău, Republica Moldova, confirmat prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2014;

- s-a trecut la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului debitorului ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” și distribuirii produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului; s-a investit în funcția de lichidator al ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” administratorul autorizat Crețu Ion, deținătorul autorizației nr. 191 din 23.02.2015, cu stabilirea atribuţiilor prevăzute de art. 66 din Legea insolvabilităţii, inclusiv privind valorificarea şi lichidarea masei debitoare.

-s-au ridicat toate interdicțiile și sechestrele aplicate de instanțele de judecată sau alte organe abilitate în acest sens prin lege asupra bunurilor din masa debitoare a ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, număr de identificare de stat și cod fiscal 1008600059490, cu sediul: cu sediul: MD-2011, str. Costiujeni, 14, or. Codru, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 02 august 2024, s-a respins cererea înaintată de lichidatorul ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, Crețu Ion privind constatarea faptului cu valoare juridică, ca fiind neîntemeiată.

Analizând situația de fapt prin prisma prevederilor legale enunțate mai sus, Completul judiciar apreciază ca fiind justă și întemeiată soluția instanței, or, prima instanță a efectuat o analiză riguroasă a raporturilor de drept material supuse judecății, stabilind cu exactitate că bunurile imobile a căror constatare se solicită nu au intrat și nu puteau intra în proprietatea privată a debitorului prin simplul act al fondării sau prin înscrierile sale contabile interne.

Mai mult, instanța de fond a interpretat corect natura juridică a patrimoniului unei întreprinderi de stat, delimitând indubitabil dreptul de proprietate exclusiv al statului de dreptul de gestiune economică acordat întreprinderii fondate.

În acest sens, Completul judiciar reiterează că, potrivit cadrului legal aplicabil modului de constituire și funcționare a întreprinderilor de stat – analizat prin prisma Legii nr. 146 din 16.06.1994 cu privire la întreprinderea de stat (în vigoare la data înființării debitorului) și a Legii nr. 246 din 23.11.2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală (în vigoare la data examinării cererii) – *transmiterea de bunuri de către autoritatea publică centrală către o*

întreprindere de stat nu constituie un act de înstrăinare, de deposedare sau de transfer de proprietate în sensul dreptului comun.

Conform art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 146/1994, întreprinderea de stat este definită ca o persoană juridică al cărei capital social aparține în întregime statului, iar activitatea economică se desfășoară „pe baza proprietății de stat transmise ei în gestiune". Astfel, acest drept de gestiune economică este un drept real, derivat și limitat, el conferă exclusiv atributele posedării și folosinței bunurilor în scopul realizării sarcinilor statutare și economice trasate de proprietar, fiind lipsit de atributul dispoziției juridice depline și autonome, respective, statul rămâne unicul și veritabilul titular al dreptului de proprietate suveran.

Mai mult, Completul reține că actele dosarului confirmă fără echivoc faptul că construcțiile litigioase au fost preluate în mod gratuit de către debitor, în calitate de succesor, urmare a procedurii de optimizare a infrastructurii sferei științei și inovării din sectorul agroalimentar, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 761/2008. Or, transmiterea efectivă a acestora s-a operat prin Actul de predare-primire a mijloacelor fixe din data de 07.08.2009. Prin urmare, acest transfer are natura unui act pur administrativ de repartizare a patrimoniului în interiorul aceleiași sfere a proprietății de stat și nu a fost de natură să modifice sau să schimbe regimul juridic al bunurilor imobile din proprietate publică în proprietate privată a debitorului.

Respectiv, simpla înregistrare și reflectare a acestor clădiri în evidența contabilă a ÎS „STE Codrul" nu constituie un titlu de proprietate și nu poate genera drepturi reale în beneficiul întreprinderii. Evidența contabilă are un rol strict fiscal și de raportare valorică a bunurilor aflate în administrare economică. Aceasta nu are forța juridică de a înlocui un act juridic solemn sau o decizie expresă a Guvernului prin care să se dispună schimbarea proprietarului sau modificarea regimului juridic al patrimoniului de stat.

În această ordine de idei, Completul judiciar reține ca fiind corectă concluzia instanței de fond, potrivit căreia cele șase clădiri în litigiu (o clădire administrativă și cinci clădiri agricole agroindustriale) nu pot fi calificate drept proprietate privată a debitorului. Pe cale de consecință, aceste bunuri nu pot fi incluse în masa debitoare și nu pot fi supuse procedurii de lichidare în cadrul falimentului.

În acest sens, Completul consider oportun de a reitera prevederile art. 2 coroborat cu art. 39 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, din care rezultă cert că masa debitoare este constituită strict din bunurile aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului sau dobândite pe parcursul acestuia. Astfel, *textul legii speciale exclude expres din această masă bunurile proprietate publică*.

La caz, având în vedere că terenul pe care sunt edificate aceste structuri (cu

nr. cadastral 0131124296, suprafața de 0.95 ha) este proprietatea Republicii Moldova și se află sub administrarea Agenției Proprietății Publice (drept înscris în temeiul HG nr. 161/2019), imobilele urmează situația juridică a principalului în baza principiului *superficies solo cedit*. Ele nu pot fi valorificate pentru stingerea creanțelor unor creditori privați, deoarece s-ar ajunge la o deposedare ilegală și mascată a statului de activele sale imobile.

Distinct de concluzia privind insuficiența probelor administrate pentru confirmarea dreptului de proprietate al debitorului asupra construcțiilor litigioase, Completul judiciar consideră necesar să sublinieze că însăși natura cererii formulate de lichidator exceede limitelor competenței instanței de insolvabilitate în cadrul procedurii speciale prevăzute de art. 117 alin. (13) din Legea insolvabilității. Norma respectivă instituie un mecanism procedural destinat înlăturării impedimentului formal al neînregistrării în registrul public a unui bun care aparține deja masei debitoare, fără a conferi instanței competența de a constitui, transfera sau recunoaște, în mod originar, drepturi reale asupra unor bunuri al căror titular este contestat.

Competența instanței de insolvabilitate este una specială și funcțională, circumscrisă administrării, conservării și valorificării patrimoniului debitorului în limitele drepturilor patrimoniale existente. În lipsa unei dispoziții exprese a legii, această competență nu poate fi extinsă asupra soluționării unor litigii autonome privind existența ori titularul dreptului de proprietate, asemenea litigii urmând a fi soluționate potrivit regulilor de drept comun, în cadrul unei proceduri contencioase care să asigure administrarea deplină a probelor și respectarea principiului contradictorialității.

Or, noțiunea de „bun din masa debitoare”, utilizată de art. 117 alin. (13) din Legea insolvabilității, presupune existența prealabilă a unui drept patrimonial al debitorului, iar nu constituirea acestuia prin hotărârea instanței. Apartenența unui bun la masa debitoare reprezintă consecința existenței unui drept de proprietate ori a unui alt drept patrimonial opozabil, și nu rezultatul simplei includeri a bunului în evidența contabilă, în inventarul patrimoniului sau în planul procedurii de restructurare. În consecință, procedura specială de înregistrare nu poate fi transformată într-un mijloc indirect de stabilire a apartenenței juridice a bunului și nici într-un mecanism de extindere a masei debitoare asupra unor bunuri a căror situație juridică este litigioasă.

Sub același aspect, Completul judiciar reține că confirmarea planului procedurii de restructurare produce efecte obligatorii exclusiv în limitele procedurii insolvenței și cu privire la modalitatea de reorganizare a patrimoniului declarat de debitor, fără a avea ca efect constituirea sau recunoașterea, cu autoritate de lucru judecat, a dreptului de proprietate asupra bunurilor indicate în cuprinsul acestuia, în măsura în care titularul acestui drept nu a format obiectul unei examinări

contradictorii. Prin urmare, includerea construcțiilor în planul procedurii de restructurare ori în evidența contabilă a debitorului nu echivalează cu existența unui titlu juridic apt să dovedească apartenența lor la patrimoniul debitorului.

Mai mult, deși cererea este formulată sub forma unei solicitări privind constatarea unui fapt cu valoare juridică, analiza conținutului acesteia relevă că, în realitate, se urmărește obținerea unei hotărâri prin care să se stabilească însăși existența dreptului de proprietate al debitorului asupra celor șase construcții. Or, instituția constatării faptelor cu valoare juridică este destinată exclusiv confirmării unor împrejurări de fapt susceptibile să producă efecte juridice, iar nu soluționării unor litigii privind existența sau titularul drepturilor subiective. Admiterea unei asemenea cereri ar echivala, în substanță, cu recunoașterea pe cale judiciară a unui drept real contestat, depășind astfel atât limitele procedurii speciale reglementate de art. 117 alin. (13) din Legea insolvabilității, cât și natura juridică a instituției constatării faptului cu valoare juridică.

În aceste condiții, chiar independent de aprecierea asupra forței probante a înscrisurilor prezentate de lichidator, existența unei divergențe reale între debitor și Agenția Proprietății Publice cu privire la titularul dreptului de proprietate exclude posibilitatea soluționării unei asemenea chestiuni în cadrul procedurii speciale incidente în prezenta cauză. O interpretare contrară ar conduce la transformarea unei proceduri tehnice și accesorii, concepute pentru facilitarea înscrierii bunurilor deja aparținând masei debitoare, într-un veritabil mecanism de constituire ori transfer al drepturilor reale, rezultat incompatibil atât cu finalitatea Legii insolvabilității, cât și cu principiile care guvernează dobândirea și protecția dreptului de proprietate.

În aceiași ordine de idei, Completul de recurs subliniază că la caz recunoașterea greșită a unui drept de proprietate deplin în favoarea debitorului ar constitui o eludare gravă a procedurilor legale imperative privind dezinvestirea patrimoniului public. Or, atât timp cât Agenția Proprietății Publice, în calitatea sa de reprezentant legal al proprietarului – statul R. Moldova, s-a opus în mod expres acestei înregistrări prin poziția manifestată în cadrul litigiului, instanța de judecată nu poate suplini acest consimțământ pe calea unei acțiuni în constatarea faptului cu valoare juridică. Sau, dreptul de gestiune economică acordat întreprinderii de stat reprezintă o modalitate de realizare a interesului public și nu un titlu translative de proprietate, care ar permite transformarea proprietății publice, în bunuri private mai cu semă cu ulteioara folosire pentru acoperirea datoriilor manageriale ale debitorului.

Instanța de recurs nu poate reține argumentul recurentului precum că construcțiile litigioase au devenit proprietatea privată a întreprinderii prin titlu de aport depus la capitalul social la momentul fondării acesteia, în baza prevederilor art. 3 alin. (1) din Legea nr. 246/2017, deoarece o asemenea aserțiune se

fundamentează pe o interpretare vădit decontextualizată, pur literală și izolată a normei de drept material enunțate.

Or, o analiză logico-sistematică a întregului text al Legii nr. 246/2017, raportată structural la normele constituționale ce guvernează proprietatea publică, relevă cu certitudine că sintagma folosită de legiuitor nu semnifică nașterea unui drept de proprietate privată absolut în favoarea întreprinderii de stat, concurent sau disjunct de cel al statului fondator. Capitalul social al întreprinderii este deținut în proporție de 100% de către stat, iar entitatea juridică, prin însăși natura sa, nu are interese patrimoniale separate sau contrare celor ale fondatorului său.

Mai mult, Completul judiciar evidențiază că recurentul trece cu vederea o interdicție imperativă prevăzută chiar în cuprinsul aceluiași act normativ; astfel, art. 4 alin. (3) lit. c) din Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală din Republica Moldova interzice în mod expres și absolut ca bunurile imobile neînregistrate să poată constitui aport la capitalul social al unei întreprinderi de stat.

Prin urmare, argumentul recurentului privind dobândirea dreptului de proprietate pe calea aportului la capitalul social cade sub lovitura propriei interdicții instituite de norma legală specială, devenind vădit neîntemeiat, din moment ce însuși lichidatorul recunoaște și invocă caracterul neînregistrat al celor 6 clădiri în Registrul bunurilor imobile.

Cu referire la alegațiile recurentului privitoare la pretinsa încălcare a art. 46 din Constituția Republicii Moldova, Completul judiciar consideră că acestea nu pot constitui temei de admitere a recursului, or, pentru ca reclamantul/recurentul să poată pretinde o protecție juridică sub aspectul garanțiilor constituționale și europene ale proprietății, acesta este ținut să demonstreze existența în patrimoniul său a unui „bun actual” sau cel puțin a unei „speranțe legitime” substanțiale, recunoscute și protejate de dreptul intern.

În speță, debitorul/recurent ÎS „STE Codrul” nu a deținut niciodată un titlu de proprietate legal constituit sau recunoscut administrativ asupra clădirilor în litigiu, poziția sa juridică limitându-se la un drept precar de gestiune economică. Astfel, hotărârea primei instanțe nu reprezintă o expropriere sau o privare abuzivă de proprietate, ci o operațiune judiciară legală de constatare a absenței unui drept privat în patrimoniul întreprinderii.

La fel, nu poate constitui temei de admitere a recursului argumentul recurentului potrivit căruia neînregistrarea dreptului de proprietate privată în folosul debitorului ÎS „STE Codrul” și blocarea valorificării acestor imobile ar fi de natură să atragă răspunderea patrimonială a Republicii Moldova în fața Curții Europene a Drepturilor Omului prin prisma încălcării art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO, or, o asemenea aserțiune denotă o confuzie conceptuală majoră între dreptul creditorilor de a obține executarea unor creanțe și mecanismele legale de

protecție a proprietății publice a statului.

În această ordine de idei, Completul de recurs subliniază că jurisprudența CEDO invocată de lichidatorul/recurent (cauzele *Cooperativa Agricolă Slobozia-Hanesei c. Moldovei* și *SRL Pomul și SRL Subervin c. Moldovei*) nu are aplicabilitate în prezenta speță, deoarece acele cauze au vizat omisiunea autorităților de a executa decizii judecătorești irevocabile privind datorii lichide și exigibile, pe când în cazul de față, lichidatorul încearcă să folosească instituția insolvabilității ca pe o modalitate forțată de expropriere a statului în favoarea masei falimentare. Sau, pentru ca art. 1 din Protocolul nr. 1 să devină incident speței date, recurentul trebuia să demonstreze existența unui „bun actual" sau a unei „speranțe legitime" clar stabilite în dreptul intern. Or, o speranță legitimă nu poate fi fundamentată pe o interpretare eronată a legii sau pe o ilegalitate, cum ar fi pretenția de a converti un drept precar de gestiune economică într-un drept de proprietate privată absolut, cu eludarea consimțământului expres al proprietarului – statul, reprezentat prin Agenția Proprietății Publice.

Mai mult, Completul reține că un alt argument de fond ce infirmă poziția recurentului derivă din caracterul și limitele procedurii speciale necontencioase reglementate de art. 281 din Codul de procedură civilă, utilizată în speță.

În acest sens, Completul reiterează că, instituția constatării faptelor cu valoare juridică este o procedură esențialmente simplificată, subsidiară și de natură tehnic-judiciară, menită exclusiv să restabilească înscrisuri sau stări de fapt incontestabile, în situația în care partea se află în imposibilitatea de a le obține pe cale administrativă.

În acest context, din moment ce între administratorul insolvabilității/lichidator și Agenția Proprietății Publice a apărut o divergență profundă de drept material cu privire la însuși titularul dreptului de proprietate asupra celor 6 clădiri, litigiul își pierde caracterul necontencios. Or, o dispută veritabilă privind drepturile reale asupra patrimoniului de stat nu poate fi tranșată pe calea unei cereri de constatare a faptului cu valoare juridică, ci presupune calea acțiunii în revendicare sau în constatare în cadrul unui proces de drept comun, unde sarcina probațiunii incumbă reclamantului, fapt ce confirmă o dată în plus legalitatea soluției de respingere adoptate de instanța de fond.

În concluzie, Completul judiciar specializat conchide că toate argumentele invocate de lichidatorul ÎS "Stațiunea TehnologicoExperimentală Codrul", în recursul declarat nu au relevanţă, deoarece nu denotă încălcarea aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural de către instanța de insolvabilitate, respectiv nu constituie temei pentru casarea încheierii contestate şi urmează a fi respinse.

În lumina celor expuse, raportând circumstanţele de fapt ale cauzei la prevederile legale enunţate mai sus şi ţinând cont de faptul că concluziile expuse în

încheierea instanţei de fond sunt legale și întemeiate, actul procesual al instanței de fond răspunde pe deplin exigențelor de motivare și legalitate, iar argumentele invocate de către recurent, urmare a analizei detaliate au fost apreciate de Completul specializat al Curții de Apel Centru ca fiind lipsite de substanță juridică obiectivă, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat este neîntemeiat - motiv din care acesta urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestată.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D e c i d e:

Se respinge recursul declarat de lichidatorul insolvabilității ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul” Crețu Ion.

Se menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 02 august 2024, în cauza de insolvabilitate faţă de ÎS ”Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”, la cererea administratorului insolvabilității Crețu Ion privind constatarea faptului cu valoare juridică.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului,
Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela